HK-16080001040400

Seat No. _______________

HK-16080001040400
B. Com. (Sem.-IV) Examination
April - 2023
Cost Accounting-02
(Old Course)

Time : $2\frac{1}{2}$ Hours / Total Marks : **70**

1 તા. 31-12-2022ના રોજ પુરા થતા વર્ષ માટે સંજય લીમીટેડે 1,000 સાધનોનું ઉત્પાદન અને વેચાણ કર્યું. વર્ષનું સંક્ષીપ્ત વેપાર અને નફાનુકસાન ખાતું નીચે મુજબ છે : **20**

વિગત	રકમ ₹	વિગત	રકમ ₹
પ્રત્યક્ષ માલસામાન	2,00,000	વેચાણ	7,75,000
પ્રત્યક્ષ મજુરી	3,00,000		
ઉત્પાદન ખર્ચ	1,50,000		
કાચો નફો	1,25,000		
	7,75,000		**7,75,000**
વહીવટી ખર્ચા :		કાચો નફો - આગળ લાવ્યા	1,25,000
સ્થિર 50,000			
ચલિત 10,000	60,000		
વેચાણ ખર્ચ :			
સ્થિર 5,000			
ચલિત 20,000	25,000		
ચોખ્ખો નફો	40,000		
	1,25,000		**1,25,000**

વર્ષ 2023 માટે અંદાજવામાં આવ્યું છે કે :

(1) ઉત્પાદન અને વેચાણ 1,250 સાધનોનું થશે.

(2) માલસામાનની કીંમત 25%થી વધશે.

(3) મજૂરીનો દર 10%થી વધશે.

(4) ઉત્પાદન ખર્ચ માલ અને મજૂરીના સંયુક્ત પ્રમાણમાં વધશે.

વેચાણ કિંમત પર 20% નફો મળે તે રીતે વર્ષ 2023માં ઉત્પાદન કરેલા સાધન કઈ કિંમતે વેચવું જોઈએ તે દર્શાવતું પત્રક તૈયાર કરો.

અથવા

1 કાજલ લીમીટેડ 2022માં 10,000 એકમોનું ઉત્પાદન કરીને વેચાણ કર્યું. જેની વિગતો નીચે મુજબ છે. એકમદીઠ વેચાણ કિંમત ₹ 390 છે : **20**

વિગત	**₹**
માલસામાન	13,00,000
પ્રત્યક્ષ મજૂરી	7,00,000
પ્રત્યક્ષ ખર્ચા	1,00,000

કારખાના ખર્ચ (40% ચલિત) 7,00,000
ઓફીસ ખર્ચ (સ્થિર) 2,80,000
વેચાણ ખર્ચ (70% ચલિત) 3,20,000
કુલ 34,00,000

વર્ષ 2023માં 50,000 એકમોનું ઉત્પાદન અને વેચાણ અંદાજેલ છે. વધારાની માહિતી નીચે મુજબ છે :

(1) પ્રત્યક્ષ મજૂરી એકમદીઠ 20% વધશે.
(2) સ્થિર કારખાના ખર્ચ ₹ 6,00,000 વધશે.
(3) ઓફીસ ખર્ચા 25% વધશે.
(4) ચલિત વેચાણ ખર્ચ એકમદીઠ ₹ 1.60 વધશે.
(5) પડતર પર 25% નફો અંદાજેલ છે.

તૈયાર કરો :

(i) 2022ના વર્ષનું કુલ અને એકમદીઠ પડતર પત્રક.
(ii) 2023ના વર્ષનું અંદાજીત પડતર પત્રક.

2 તા. 31-03-2022ના રોજ પુરા થતા નાણાકીય વર્ષના હિશાબોને લગતી માહિતી નીચે મુજબ છે : **20**

વિગત	**રકમ ₹**
સીધા માલસામાનનો વપરાશ	10,00,000
સીધી મજૂરી	2,50,000
કારખાના શીરોપરી ખર્ચા	9,50,000
વહીવટી શીરોપરી ખર્ચ	6,25,000
વેચાણ વિતરણ શીરોપરી ખર્ચ	10,80,000
માંડી વાળેલ પ્રાથમિક ખર્ચ	25,000
ઘાલખાધ	50,000
કાનૂની ખર્ચ	7,500
મળેલ ડીવીડન્ડ	1,50,000
વેચાણ (1,20,000 એકમો)	27,50,000
આખર સ્ટોક (40,000 એકમો)	3,00,000

પડતરના હિસાબો મુજબની માહિતી :

માલ અને મજૂરી તેની દર્શાવેલી કિંમતે જ ગણવાના છે કારખાનાના શીરોપારી ખર્ચા પ્રાથમિક પડતરના 20% લેખે, વહીવટી શિરોપરી ખર્ચાઓ ઉત્પાદિત એકમો ઉપર એકમદીઠ ₹ 5 લેખે, વેચાણ વિતરણ ખર્ચાઓ, એકમદીઠ ₹ 8.50 લેખે તૈયાર કરો :

ઉપરની માહિતી પરથી તૈયાર કરો :

(i) પડતર પત્રક (ii) નાણાકીય હિસાબો મુજબ નફા-નુકશાન ખાતું
(iii) મેળવણી પત્રક.

અથવા

2 મેં. અજય એન્ડ કું નું તા. 31-03-2022ના રોજ પુરા થતા વર્ષનું નફા-નુકશાન ખાતું નીચે મુજબ છે : **20**

નાણાકીય નફા-નુકશાન ખાતું

વિગત	રકમ ₹	વિગત	રકમ ₹
માલસામાન	25,000	વેચાણ	62,000
આવક માલ ગાડા ભાડું	500	શેર ફેરબદલી ફી	100
પ્રત્યક્ષ મજૂરી	17,000		
કારખાના ખર્ચ	6,000		
વહીવટી ખર્ચા	2,250		
વેચાણ-વિતરણ ખર્ચ	3,250		
ડીબેન્ચર વ્યાજ	500		
ચોખ્ખો નફો	7,600		
	62,100		**62,100**

પડતર હિસાબો ₹ 8,135નો ચોખ્ખો નફો બતાવે છે. બંને હિસાબોની વિગતવાર સરખામણી કરતા નીચે મુજબની માહિતી મળે છે.

પડતરના હિસાબોમાં –

- કારખાના પરોક્ષ ખર્ચ ₹ 5,750
- વહીવટી પરોક્ષ ખર્ચ ₹ 2,295
- વેચાણ-વિતરણમાં પરોક્ષ ખર્ચા ₹ 3,320 સમાયેલા છે.

તમારે બંને હિસાબોની મેળવણીનું પત્રક તૈયાર કરવાનું છે.

3 એક વસ્તુ તૈયાર થતા પહેલા E, F અને G નામની ત્રણ પ્રક્રિયામાંથી પસાર થાય છે. નીચે આપેલી માહિતી જાન્યુઆરી માસની છે. **15**

વિગત	E	F	G
અન્ય પ્રત્યક્ષ માલ	4,000	6,040	6,924
પ્રત્યક્ષ મજૂરી	7,000	8,452	10,000
ઉત્પાદનના પરોક્ષ ખર્ચા	3,000	4,000	5,000

પ્રક્રિયા-Eમાં માલ-સામાન 1,000 એકમો એકમદીઠ ₹ 10ના ભાવે દાખલ કરવામાં આવ્યા હતા.

અન્ય માહિતી :

વિગત	E	F	G
સામાન્ય બગાડ (દાખલ કરેલ એકમના)	10%	5%	10%
બગાડની એકમદીઠ વેચાણકિંમત	₹ 6	₹ 10	₹ 12
ખરેખર ઉત્પાદન (એકમોમાં)	920	870	800

કોઈપણ પ્રક્રિયામાં અધૂરું કામ નથી.

ઉપરની માહિતી પરથી પ્રક્રિયાના ખાતાં તેમજ અસામાન્ય વધારા અને અસામાન્ય બગાડના ખાતા તૈયાર કરો.

અથવા

3 એક પ્રક્રિયા દરમિયાન ત્રણ સંયુક્ત પેદાશો અ, બ અને કનું ઉત્પાદન થતું હતું. નીચે જણાવેલ માહિતી સંયુક્ત પદાર્થોની પડતર અને વેચાણ અંગેની છે તે ઉપરથી તમારે સંયુક્ત ખર્ચાઓની ફાળવણી દરેક પદાર્થો પર કરવાની છે અને દરેક પદાર્થો માટે પડતરનું પત્રક તૈયાર કરવાનું છે. **15**

સંયુક્ત પડતર :

માલ-સામગ્રી .... ₹ 6,000

મજૂરી.................................... ₹ 7,200

ખર્ચા .... ₹ 1,800

કુલ..................................₹ 15,000

વિગત	**A**	**B**	**C**
માલસામાન	2,000	3,000	3,500
મજૂરી	2,500	3,000	4,000
ખર્ચા	500	2,000	1,500
વેચાણ	10,000	20,000	30,000
વેચાણ પર કાચા નફાની ટકાવારી	20%	30%	40%

4 જોબ નં. 123ને લગતી નીચેની માહિતી એક ઈજનેરી કારખાનાના પડતરના હિસાબોમાંથી લેવામાં આવી છે : **15**

(1) માલ-સામાન ₹ 24,060

(2) મજૂરી :

વિભાગ-A : 60 કલાક, કલાકદીઠ ₹ 18

વિભાગ-B : 40 કલાક, કલાકદીઠ ₹ 12

વિભાગ-C : 20 કલાક, કલાકદીઠ ₹ 30

(3) આ ત્રણેય વિભાગો અંગેના શિરોપરી ખર્ચ નીચે મુજબ અંદાજવામાં આવ્યા છે :

વિભાગ-A : ₹ 30,000 (5,000 કામદાર કલાકો માટે)

વિભાગ-B : ₹ 18,000 (1,500 કામદાર કલાકો માટે)

વિભાગ-C : ₹ 12,000 (500 કામદાર કલાકો માટે)

(4) સ્થિર શિરોપરી ખર્ચા : 10,000 સામાન્ય કામના કલાકો માટે અંદાજે ₹ 80,000 જોબ નં. 123ની કુલ પડતરની ગણતરી કરો.

અથવા

4 એક કંપનીના કૉસ્ટ એકાઉન્ટન્ટ તરીકે તમને જાણવા મળ્યું છે કે જોબ નં. ABCની વેચાણ કિંમત નીચે મજુબ નક્કી કરવામાં આવેલ છે : **15**

	₹
માલસામાન	280
પ્રત્યક્ષ મજૂરી 18 કલાક, કલાકદીઠ ₹ 10 લેખે (અ-વિભાગ : 8 કલાક, બ-વિભાગ : 6 કલાક, ક-વિભાગ : 4 કલાક)	180
પ્રત્યક્ષ ખર્ચા	20
પ્રાથમિક પડતર	480
જોડો : કારખાનાનાં શિરોપરી ખર્ચા (પ્રા. પડતરના 25%)	120
કુલ પડતર	**600**

ગયા વર્ષના નફા-નુકસાન ખાતા મુજબ નીચેની પરિસ્થિતિ હતી :

	₹	₹
માલ-સામાન		3,00,000

પ્રત્યક્ષ મજૂરી :		
અ-વિભાગ	20,000	
બ-વિભાગ	24,000	
ક-વિભાગ	16,000	60,000
વિશિષ્ટ માલસામગ્રી :		8,000
કારખાના ખર્ચા :		
અ-વિભાગ	10,000	
બ-વિભાગ	18,000	
ક-વિભાગ	4,000	32,000
વેચાણ ખર્ચા		40,000
વેચાણ		5,00,000
ચોખ્ખો નફો		**60,000**

ત્રણે ખાતામાં સરેરાશ દૈનિક મજૂરી દર એકસરખો છે. ઉપરની વિગતો પરથી જોબ પડતર દર્શાવતું પત્રક તૈયાર કરો. વેચાણ કિંમત નક્કી કરવા માટે કુલ પડતર પર 20% નફો ચઢાવો.

ENGLISH VERSION

1 Sanjay Ltd. manufactured and sold 1,000 instruments for the year ending dt 31-12-2022. Summarized Trading and Profit and Loss Account for the year is as under : **20**

Particulars	(Rs.)	Particulars	(Rs.)
To Direct Materials	2,00,000	By Sales	7,75,000
To Direct Wages	3,00,000		
To Manufacturing Charges	1,50,000		
To Gross Profit	1,25,000		
	7,75,000		**7,75,000**
To Administrative : Expenses Fixed 50,000 Variable 10,000	60,000	By Gross Profit	1,25,000
To Selling expenses : Fixed 5,000 Variable 20,000	25,000		
To Net Profit	40,000		
	1,25,000		**1,25,000**

For the year 2023, it is estimated that :

(1) Production and sales will be of 1,250 instruments.

(2) Price of material will rise by 25%.

(3) Wages rate will rise by 10%.

(4) Manufacturing charges will increase in proportion to the combined cost (or expenses) of materials and wages.

Prepare an estimate cost sheet, showing the price at which instruments to be sold in 2023 as to earn a profit of 20% on selling price.

OR

1 Kajal Ltd. produced and sold 10,000 units during 2022. The particulars are as under. Selling price per unit is Rs. 390: **20**

Particulars	**Rs.**
Materials	13,00,000
Direct Wages	7,00,000
Direct expenses	1,00,000
Factory expenses (40% variable)	7,00,000
Office expenses (Fixed)	2,80,000
Selling expenses (70% variable)	3,20,000
Total Amount	**34,00,000**

During the year 2023 production and sales is estimated at 50,000 units. The additional information is as under :

(1) Direct wage per unit will increase by 20%.
(2) Fixed factory expenses will increase by Rs. 6,00,000.
(3) Office expense will increase by 25%.
(4) Variable selling expenses will rise by 1.60 per unit.
(5) 25% profit is estimated on cost.

Prepare :

(i) Statement of cost per unit and total cost of 2022.
(ii) Estimated cost statement (tender) of 2023

2 Following details from financial records of a company for the year ended on 31-3-2022 are available. **20**

Particulars	**Amount (Rs.)**
Direct material consumption	10,00,000
Direct Labour	2,50,000
Factory Overheads	9,50,000
Administrative Expenses	6,25,000
Selling Expenses	10,80,000
Prelim. Exp. written of	25,000
Bad debts	50,000
Legal Charges	7,500
Dividend Recd.	1,50,000
Sales (1,20,000 units)	27,50,000
Closing stock (40,000 units)	3,00,000

Details as per cost accounts :

Material and Labour are shown at their actual cost. Factory overheads are absorbed at 20% of prime cost, office expense are calculated at Rs. 5 per unit while selling expenses are added at Rs. 8.50 per unit sold :

Prepaer (i) Cost Sheet, (ii) Profit & Loss A/c, (iii) Reconciliation statement.

OR

2 Following is the financial Profit & Loss Account of M/s. Ajay & Co. for the year ending on 31-3-2022: **20**

Financial Profit & Loss Account

Particulars	**Rs.**	**Particulars**	**Rs.**
Raw material	25,000	Sales	62,000
Carriage inwards	500	Share Transfer fee	100

Direct wages	17,000		
Works expenses	6,000		
Administrative exp.	2,250		
Selling & Dist. exp.	3,250		
Debenture interest	500		
Net profit	7,600		
	62,100		**62,100**

Net profit as per costing P & L A/c is Rs. 8,135. Upon comparison of two sets of accounts the following information is found
In cost accounts, the overheads charged are as
- Works overhead Rs. 5,750
- Office overhead Rs. 2,295
- Selling & Distribution overheads Rs. 3,320.

You are required to prepare Reconciliation Statement for both accounts.

3 A product passes through three process E, F and G. Following are the particulars for month of January. **15**
In beginning, 1000 units of raw material of Rs. 10 were introduced in Process E.

Particulars	**E**	**F**	**G**
Sundry Material	4,000	6,040	6,924
Direct Labour	7,000	8,452	10,000
Manufacturing Exp.	3,000	4,000	5,000

Other Information:

Particulars	**E**	**F**	**G**
Normal waste (% of units intro.)	10%	5%	10%
Scrap value per unit	Rs. 6.00	Rs. 10.00	Rs. 12.00
Actual production (Units)	920	870	800

There is no work-in-process or incomplete work in any process. Prepare necessary accounts.

OR

During the manufacturing process, three products A, B and C are obtained. Following are the particulars of joint cost and separate cost. You have to show the allocation of joint cost to each product and then to prepare cost statement for each. **15**

Joint Cost :
Material .... Rs. 6,000
Labour .... Rs. 7,200
Expense .... Rs. 1,800
Total Joint Cost .... Rs. 15,000

Particulars	**A**	**B**	**C**
Material Cost	2,000	3,000	3,500
Labour Cost	2,500	3,000	4,000
Expenses	500	2,000	1,500
Sales	10,000	20,000	30,000
Percentage of Gross Profit on sales	20%	30%	40%

4 The information given below has been taken from the costing records of an engineering work in respect of job no.123 **15**

(1) Materials Rs. 24,060

(2) Wages

Dept. A 60 hours @ Rs. 18 per hr.

Dept. B 40 hours @ Rs. 12 per hr.

Dept. C 20 hours @ Rs. 30 per hr.

(3) Variable overheads estimated :

Dept. A for 5,000 hours Rs. 30,000

Dept. B for 1,500 hours Rs. 18,000

Dept. C for 500 yours Rs. 12,000

(4) Fixed overheads estimated Rs. 80,000 for 10,000 hours.

You are required to ascertain the total cost of the job no. 123.

OR

4 As a Cost Accountant of a company you find that the selling price of a Job No. ABC has been calculated as follows : **15**

	Rs.
Materials	280
Direct wages 18 hours at 10 per hour (Dept A-8, hours, Dept B-6, Dept. C4 hours)	180
Direct Expenses	20
Prime Cost	480
Add: Factory overheads (25% on prime cost)	120
Total Cost	**600**

An analysis of the previous year's Profit and Loss Account shows the following :

	Rs.	Rs.
Materials		3,00,000
Direct Wages		
Dept. A	20,000	
Dept. B	24,000	
Dept. C	16,000	60,000
Specific Materials		8,000
Factory Overheads		
Dept. A	10,000	
Dept. B	18,000	
Dept. C	4,000	32,000
Selling Overheads		40,000
Sales		5,00,000
Net Profit		**60,000**

The average daily wages rate is identical in all the three departments. Draw up a Job Cost Sheet. Add to the total job cost 20% for profit and find out the final selling price.